

Renovatie van fairways

In de beginperiode van de golphijsorie in Nederland (voor de zestiger jaren) werden vele golfbanen aangelegd in bosgebieden. De bodemgesteldheid en grondsamenstelling in deze bosgebieden in Utrecht, Gelderland en Brabant bestaat onder meer uit dekzanden die in de loop der tijd evolueerden tot hetgeen in de bodemclassificatie podzol- en vaaggronden worden genoemd. Kortom een doorgaans weinig vruchtbare grond met een gebrekkige bodemstructuur (humusarm, fijnzandig en met een laag of matig leemgehalte).

Reeds na een korte droogteperiode treedt op gedeelten van de fairway dry-patch op, ondanks bemesting.

De baanarchitecten in die tijd maakten bij de aanleg weinig gebruik van grote grondverzetmachines. De baan werd aangelegd door maximaal gebruik te maken van de natuurlijke terreinomstandigheden. Er werden geen grote waterpartijen uitgegraven om de daaruit verkregen grond vervolgens te gebruiken om baangedeelten op te hogen of reliëf in de baan aan te brengen.

In beginsel werden alleen de greens en tees aangelegd door een laag af te graven en vervolgens grond op te brengen met voor tees en greens gewenste samenstelling en opbouw. De fairways werden aangelegd op de bestaande doorgaans arme zandgrond en slechts in het hoognodige geval werd een geringe toplaag zwarte grond opgebracht. Beregening werd in het begin alleen voor tees en greens aangelegd. In langdurige droge perioden werden de fairways besproeid door gebruik te maken van het omslachtige systeem met slangen en verplaatsbare sproeiers.

Tot circa 10-15 jaar geleden voldeed dit goed. De leden accepteerden gedurende de regenarme zomers droge fairways en geel gras. De sterke toename van het aantal golfers, de eis om de fairways frequenter en korter te maaien, de kennisgeving met de grasgroene banen in de poldergebieden en in het buitenland, als ook de kleurige Tv-beelden van grote internationale wedstrijden hadden tot resultaat dat uiteindelijk (bijna) alle oudere banen overgingen tot automatische fairwayberegening.

Zo ook de Eindhovense Golf. De 18-holes baan werd in 1930 aangelegd op een terrein van circa 90 hectare begroeid met heide en percelen grove den. De bodem bestaat voor circa 30% uit veldpodzolgrond en voor 70% uit duinvaaggrond. De bodemsamenstelling bestaat uit humusarm, leemarm (5-10% leem) fijn zand, en is mineraalarm en zuur (Ph 3,5-4,5). De fairways werden zonder toevoeging van zwart grond aangelegd. Pas in 1988 werd een automatische fairwayberegening geïnstalleerd. Over het algemeen voldeed deze installatie aan de verwachtingen, maar toch kwamen ondanks de beregening een aantal zwakke plekken van de fairways aan het licht. Baangedeelten waar de vruchtbare toplaag slecht enkele centimeters dik was; heuvels op de fairways waar het water niet opgenomen werd en dus wegstroomde, toonden na langdurige

Circa 2500 m² fairway is omgeploegd en verrijkt met een 10 cm toplaag zwarte grond. Het op de foto linkergedeelte van de fairway is het vorige jaar gerenoveerd.

Met eigen personeel worden in 1 dag de 25 meter lange gras-slabs gelegd.

droge perioden nauwelijks meer gras-groei van betekenis. Er werd besloten om op basis van een meerjarenplan de slechte fairway en het jaar daarop de andere helft. Hiermee voorkomt men dat de fairway een patchwork aanblik krijgt. Een secundair voordeel van de renovatie is dat men ook kuilen en scherpe of zeer

abrupte hoogteverschillen kan wegwerken, teneinde de maaibaarheid te verbeteren.

De keus van inzaaien of graszoden leggen wordt bepaald door het kostenaspect van beide methoden, waarbij tevens de benodigde tijdsduur voor het uitvoeren van de werkzaamheden van belang is. De Eindhovense Golf heeft beide systemen toegepast op een fairway. Na twee jaar is geen verschil te zien tussen de ingezaaide helft en de andere helft met graszoden.

Wij hebben echter na de eerste ervaringen gekozen voor het gebruik van graszoden, om zodoende het spel op het betreffende baangedeelte weer zo snel mogelijk te kunnen hervatten. De beste periode voor de werkzaamheden is vanaf medio oktober. Bij gunstige weersomstandigheden kan men na circa 6 werken het betreffende deel weer bespelen. In oktober 1998 werd het tweede gedeelte van de fairway van hole 15

Na 4 weken is de fairway weer bespeelbaar. Op de foto ziet men links van het midden de grens tussen het nieuwe en het oude gedeelte van de fairway. Na 2 jaar is geen verschil meer te zien tussen oud en nieuw.

onder handen genomen. In totaal een strook van 100 x 21 meter (2100 m²) fairways (graszoden) en een aangrenzende strook van 100 x 4 meter (400 m²) semi-rough (ingezaaid). De volgorde van en de aard der werkzaamheden, als ook de kosten (incl. BTW) per m² kunnen als volgt worden samengevat:

1. Het frezen van de bestaande grasmat (uitbesteed) f 1.250,-
2. Opbrengen van bladcompost van eigen terrein met behulp van een gehuurde mestverspreider (eigen personeel) f 250,-
3. Opbrengen van 240 m³ zwarte grond als mede egaliseren (uitbesteed) f 4.750,-
4. Spiltrezen en egaliseren (uitbesteed) f 1.350,-
5. Schoonharken (eigen personeel)
6. Opbrengen ingekochte graszoden (25x1 meter slabs/eigen personeel) f 8.800,-
7. Afwerken geheel en inzaaien van de roughstrook (eigen personeel) f 100,-

Totaal uitgaven ingekochte materialen en diensten f 16.500,-

De tijdsbesteding van het ingezette personeel bedroeg circa 14 mandagen.

Exclusief de kosten van het eigen personeel bedragen de kosten voor de fairwayverbetering dus ongeveer f 7,85 per m².

Indien men het fairwaygedeelte zou inzaaien, zouden de totale kosten ongeveer f 8.500,- minder bedragen en de kosten per m² f 3,80 bedragen.

Juli 1999

*F. Verhoeven
Hoofd Greenkeeper Eindhovense Golf
H.C. van Lookeren Campagne
Baancommissaris
Eindhovense Golf*